

Seznam nabízených literárních děl k ústní maturitní zkoušce z českého jazyka a literatury

Poučení:

- Žák vybírá z následujícího seznamu 20 literárních děl.
- Žákův seznam je zároveň seznamem jeho maturitních zadání k ústní zkoušce. Z tohoto seznamu si žák losuje jedno zadání, zkoušku koná s pracovním listem. Pracovní list dostává žák až po vylosování zadání.
- Minimálně dvěma literárními díly musí být v seznamu žáka zastoupena próza, poezie, drama.
- Seznam žáka může obsahovat maximálně dvě díla od jednoho autora.

I. Světová a česká literatura do konce 18. století (minimálně 2 literární díla)

1. Epos o Gilgamešovi (přeložil prof. dr. Lubor Matouš)
2. Homér: Odysseia (přeložil Otmar Vaňorný)
3. Publius Ovidius Naso: Proměny (přeložila Dana Svobodová)
4. Píseň o Rolandovi (přeložil Jiří Pelán)
5. Kosmas: Kronika česká (přeložil Karel Hrdina)
6. Dalimilova kronika (přeložila Marie Krčmová, přebásnila Hana Vrbová)
7. Alexandreida (Tisíc let české poezie I (1974) od Josefa Hrabáka, Dušana Šlosara a Zdeňky Rusínové)
8. Mastičkář (Josef Hrabák: Staročeské drama)
9. Život svaté Kateřiny (přeložil Jiří Pelán)
10. Giovanni Boccaccio: Dekameron (přeložil Radovan Krátký)
11. F. Villon: Velká závěť (přeložila a přebásnila Jarmila Loukotková)
12. William Shakespeare: Romeo a Julie (přeložil Martin Hilský)
13. William Shakespeare: Zkrocení zlé ženy (přeložil Martin Hilský)
14. W. Shakespeare: Othello Přeložil Martin Hilský)
15. Jan Ámos Komenský: Labyrint světa a ráj srdce
16. B. Bridel: Co Bůh? Člověk?
17. Moliere: Lakomec (přeložil Vladimír Mikeš)
18. Moliere: Tartuffe (přeložil Antonín Přidal)
19. Ivan Andrejevič Krylov: Bajky (přeložila Hana Vrbová)
20. Daniel Defoe: Robinson Crusoe (přeložil a upravil Albert Vyskočil)

II. Světová a česká literatura 19. století (minimálně 3 literární díla)

21. Alexandr Sergejevič Puškin: Evžen Oněgin (přeložila Olga Mašková)
22. Charles Dickens: Oliver Twist (přeložili Emanuel a Emanuela Tilschovi)
23. Honore de Balzac: Otec Goriot (přeložila Božena Zimová)
24. Alexander Dumas st.: Tři mušketýři (přeložil Jaroslav Janů)
25. Émile Zola: Zabiják (přeložil Luděk Kárl)
26. Gustave Flaubert: Paní Bovaryová (přeložil Miloslav Jirda)

27. Stendhal: Červený a černý (přeložil Otakar Levý)
28. Edgar Allan Poe: Jáma a kyvadlo (povídky) (přeložil Josef Schwarz)
29. Charles Baudelaire: Květy zla (přeložil Vítězslav Nezval)
30. Oscar Wilde: Obraz Doriana Graye (přeložil Dr. B. Pursík)
31. Victor Hugo: Chrám Matky boží v Paříži (přeložila Milena Tomášková)
32. Victor Hugo: Ubožáci (Bídníci) (přeložila Marie Majerová, verše přeložil Viktor Dyk)
33. František Ladislav Čelakovský: Ohlas písní ruských
34. K. H. Mácha: Máj
35. Karel Jaromír Erben: Kytice
36. Karel Václav Rais: Zapadlí vlastenci
37. Jan Neruda: Balady a romance
38. Jan Neruda: Povídky malostranské
39. Jakub Arbes: Newtonův mozek
40. Božena Němcová: Babička
41. Karel Havlíček Borovský: Tyrolské elegie
42. Josef Kajetán Tyl: Strakonický dudák

III. Světová literatura 20. a 21. století (minimálně 4 literární díla)

43. Romain Rolland: Petr a Lucie (přeložil Jaroslav Zaorálek)
44. Umberto Eco: Jméno růže (přeložil Zdeněk Frýbort)
45. J. R. R. Tolkien: Pán prstenů (přeložila Stanislava Pošustová-Menšíková)
46. Ken Kesey: Vyhodme ho z kola ven (přeložil Jaroslav Kořán)
47. George Bernard Shaw: Pygmalion (přeložil Milan Lukeš)
48. Alexandr Solženicyn: Jeden den Ivana Děnisoviče (přeložil Sergej Machonin)
49. Patrick Ryan: Jak jsem vyhrál válku (přeložil František Vrba)
50. Alberto Moravia: Horalka (přeložili Jaroslav Pokorný a Alena Wildová)
51. Christine F. My děti ze stanice ZOO (přeložila Zuzana Soukupová)
52. Franz Kafka: Proměna (přeložil Vladimír Kafka)
53. John Steinbeck: O myších a lidech (přeložil Vladimír Vendyš)
54. Erich Maria Remarque: Na západní frontě klid (přeložil Bohumil Mathesius)
55. Ernest Hemingway: Stařec a moře (přeložil Václav Rákos)
56. George Orwell: 1984 (přeložila Eva Šimečková)
57. George Orwell: Farma zvířat (přeložil Gabriel Gössel)
58. Jack London: Volání divočiny (přeložil J. A. Šťastný)
59. Christian Morgenstern: Šibeniční písně (přeložil Egon Bondy)
60. Boris Pasternak: Doktor Živago (přeložil Jan Zábrana)
61. Samuel Beckett: Čekání na Godota (přeložil Patrik Ouředník)
62. Friedrich Dürrenmatt: Fyzikové (přeložil Bohumil Černík)

IV. Česká literatura 20. a 21. století (minimálně 5 literárních děl)

63. Viktor Dyk: Krysař
64. J. Wolker: Těžká hodina
65. Jaroslav Hašek: Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války
66. František Gellner: Radosti života
67. Jiří Voskovec – Jan Werich: Osel a stín
68. Ivan Olbracht: Nikola Šuhaj loupežník
69. Jaroslav Seifert: Maminka
70. Vladislav Vančura: Rozmarné léto
71. Karel Čapek: Povídky z jedné a druhé kapsy

72. Karel Čapek: RUR
73. Karel Čapek: Bílá nemoc
74. Karel Poláček: Bylo nás pět
75. Jaroslav Havlíček: Petrolejové lampy
76. František Hrubín: Romance pro křídlovku
77. Josef Škvorecký: Zbabělci
78. Ladislav Fuks: Spalovač mrtvol
79. Bohumil Hrabal: Ostře sledované vlaky
80. Milan Kundera: Žert
81. Karel Kryl: Kníška
82. Ota Pavel: Zlatí úhoři (povídky)
83. Ota Pavel: Smrt krásných srnců (povídky)
84. Václav Havel: Zahradní slavnost
85. Michal Viewegh: Báječná léta pod psa
86. Zdeněk Svěrák – L. Smoljak: Hospoda na mýtince
87. Zdeněk Svěrák: Dobyetí severního pólu
88. Petr Šabach: Občanský průkaz
89. K. Legátová: Jozova Hanule
90. Irena Dousková: Hrdý Budžes

Kritéria hodnocení ústní maturitní zkoušky z českého jazyka a literatury

Tento dokument stanovuje kritéria hodnocení ústní maturitní zkoušky z českého jazyka a literatury. Hodnocení vychází z pokynů CERMAT a interních kritérií školy.

Celkem lze získat **28 bodů**, které jsou rozděleny do čtyř dílčích oblastí:

1. Porozumění a interpretace uměleckého textu (max. 10 bodů)

- Výborný (9–10): přesné porozumění textu, samostatná interpretace, příklady z textu.
- Velmi dobrý (7–8): dobré porozumění, menší nepřesnosti, práce s textem.
- Dobrý (5–6): základní porozumění, chybí hlubší interpretace.
- Dostatečný (3–4): částečné porozumění, výklad povrchní.
- Nedostatečný (0–2): nerozumí textu, nedokáže interpretovat.

2. Autor a literárněhistorický kontext (max. 6 bodů)

- Výborný (6): znalost autora, doby, literárního směru, souvislostí.
- Velmi dobrý (5): znalost základních informací o autorovi a době.
- Dobrý (3–4): základní fakta, částečné spojení s obdobím.
- Dostatečný (2): kusé znalosti, bez spojitosti s obdobím.
- Nedostatečný (0–1): nezná autora ani literární souvislosti.

3. Porozumění a interpretace neuměleckého textu (max. 6 bodů)

- Výborný (6): správně určuje funkční styl, kompozici, jazykové prostředky; shrnuje obsah a smysl.
- Velmi dobrý (5): dobře rozpozná účel a strukturu, menší nepřesnosti.
- Dobrý (3–4): zachytí základní obsah a účel, drobné chyby.
- Dostatečný (2): částečné porozumění, povrchní popis.
- Nedostatečný (0–1): nerozumí textu.

4. Jazykový projev (mluvený projev a kultura vyjadřování) (max. 6 bodů)

- Výborný (6): kultivovaný, plynulý projev, bohatá slovní zásoba, přesné vyjadřování.
- Velmi dobrý (5): plynulý projev s drobnými chybami.
- Dobrý (3–4): srozumitelný projev, menší jazykové nedostatky.
- Dostatečný (2): nejistý projev, časté chyby.
- Nedostatečný (0–1): nesrozumitelný, plný chyb.

Převod bodů na známku: - 28–25: výborně - 24–21: velmi dobře - 20–17: dobře - 16–13: dostatečně - 12–0: nedostatečně

Do výsledné známky školní části se započítává maturitní slohová práce (40 %) a ústní zkouška (60 %) viz bodování výše.

Didaktický test (Cermat): úspěš(a)/neúspěš(a) (44 % - 22 bodů)

Struktura ústní zkoušky

Kritérium	Ověřované vědomosti a dovednosti
ANALÝZA UMĚLECKÉHO TEXTU	I. část <ul style="list-style-type: none"> - zasazení výňatku do kontextu díla - téma a motiv - časoprostor - kompoziční výstavba - literární druh a žánr
	II. část <ul style="list-style-type: none"> - vypravěč / lyrický subjekt - postava - vyprávěcí způsoby - typy promluv - veršová výstavba
	III. část <ul style="list-style-type: none"> - jazykové prostředky a jejich funkce ve výňatku - tropy a figury a jejich funkce ve výňatku
LITERÁRNĚ-HISTORICKÝ KONTEXT LITERÁRNÍHO DÍLA	<ul style="list-style-type: none"> - kontext autorovy tvorby - literární / obecně kulturní kontext
ANALÝZA NEUMĚLECKÉHO TEXTU	I. část <ul style="list-style-type: none"> - souvislost mezi výňatky - hlavní myšlenka textu - podstatné a nepodstatné informace - různé možné způsoby čtení a interpretace textu - domněnky a fakta - komunikační situace (např. účel, adresát)
	II. část <ul style="list-style-type: none"> - funkční styl - slohový postup - slohový útvar - kompoziční výstavba výňatku - jazykové prostředky a jejich funkce ve výňatku